

Ecologische quickscan sloopwerkzaamheden vier complexen

A&W-notitie: 21-181

opdrachtgever Woningcorporatie Accolade

projectcode 21-181

Auteur(s) [REDACTED]

status Definitief v2

datum 8 februari 2022

autorisatie [REDACTED]

kwaliteitscontrole [REDACTED]

uitvoerder

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv
Suderwei 2, 9269 TZ Feanwâlden
Matrix II k1.08/1.09, 1098 XH Amsterdam
Tel. 0511 474764, info@altwym.nl, www.altwym.nl

Inhoud

1	Inleiding	1
2	Plangebied en werkzaamheden	3
3	Gebiedsbescherming en beoordeling	4
	3.1 Natura 2000-gebied – Wet natuurbescherming	4
	3.2 Overige vormen van gebiedsbescherming	5
4	Soortbescherming en beoordeling	6
	4.1 Algemeen	6
	4.2 Planten	6
	4.3 Amfibieën	7
	4.4 Vogels	7
	4.5 Vleermuizen	8
	4.6 Overige zoogdieren (exclusief vleermuizen)	10
5	Conclusie	11
	5.1 Conclusie complex 315444 en 212121	11
	5.2 Conclusie complex 211060 en 211070	12
6	Literatuur	14

Referentie

██████████ 2022. Ecologische quickscan sloopwerkzaamheden vier complexen.
A&W-notitie 21-181. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Foto 1, 2 & 3. Impressie van het plangebied (foto's A&W). Foto 1: woningcomplex in Joure, 315444 (boven). Foto 2: woningcomplex in Heerenveen, 212121 (midden). Foto 3: woningcomplex in Jubbega, 211060, vergelijkbaar met 211070).

1 Inleiding

Woningcorporatie Accolade (Postbus 341, 8440 AH Heerenveen) is voornemens om in 2022-2023 vier complexen in Friesland te slopen. Op de percelen van de gesloopte woningen zal vervolgens nieuwbouw gerealiseerd worden. Accolade heeft Altenburg & Wymenga Ecologisch Onderzoek B.V. gevraagd om ter voorbereiding van deze werkzaamheden een ecologische quickscan uit te voeren. Het doel daarvan is om in kaart te brengen of de werkzaamheden aan en rondom de woningen risico's veroorzaken ten aanzien van de Wet natuurbescherming en eventuele overige wet- en regelgeving ten aanzien van natuur.

Algemeen

In deze quickscan zijn mogelijke risico's ten aanzien van ecologische effecten van sloopwerkzaamheden aan een viertal complexen in kaart gebracht en beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft de Wet natuurbescherming (sinds 1 januari 2017) en het Natuurnetwerk Nederland (in Fryslân Ecologische Hoofdstructuur). Bij deze quickscan is bovendien rekening gehouden met eventuele effecten op gebieden die via provinciale en/of gemeentelijke regelgeving zijn beschermd, zoals aangewezen ganzenfoerageergebied en gebieden voor weidevogels. Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

Aanpak van het onderzoek

In deze notitie zijn de resultaten van ecologisch onderzoek gepresenteerd. Het onderzoek naar de aanwezigheid van relevante natuurwaarden is gebaseerd op bureaustudie en veldwerk. Voor de bureaustudie zijn recente bronnen geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites) over de aanwezigheid van beschermde gebieden en soorten in en nabij het plangebied. Er is daarbij onder andere gebruik gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Deze bronnen staan in de Literatuurlijst (in de tekst van deze notitie zijn geen bronverwijzingen opgenomen).

Het veldwerk is uitgevoerd op 10 augustus 2021, waarbij alle projectlocaties zijn bezocht om te bepalen of het plangebied en de nabije omgeving daarvan geschikt zijn voor beschermde soorten.

Op basis van zichtwaarnemingen is bepaald of de gebouwen en de directe omgeving daarvan (zoals de tuinen) geschikt zijn voor de relevante dier(groep)en. Betreffende Huismus en Gierzwaluw is bijvoorbeeld beoordeeld op de aanwezigheid van nestgelegenheid onder daken en in muren. Betreffende vleermuizen is gelet op openingen en schuilmogelijkheid onder daken en in muren en de wijze waarop de dieren daar toegang toe kunnen hebben. Deze toegang is bijvoorbeeld mogelijk via open stootvoegen en andere openingen in spouwmuren en via openingen onder dakranden en gevelbeplating. De resultaten zijn vastgelegd in een tabel (zie tabel 2).

De resultaten van het onderzoek zijn als volgt beschreven:

- De algemeen geldende conclusies ten aanzien van niet-relevante ecologische risico's zijn voor alle vier complexen beschreven in één tekst.
- De algemeen geldende aanbevelingen voor de werkuitvoering (op basis van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur) zijn voor alle vier complexen beschreven in één tekst.
- In tabel 2 is voor elk van de vier complexen aangegeven welke mogelijke risico's er zijn ten aanzien van beschermde soorten of soortgroepen. Daaronder is een toelichting gegeven per complex.

Altenburg & Wymenga Ecologisch Onderzoek B.V. presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

Onderhavige notitie vervangt 'A&W-notitie 21-181 – Ecologische quickscan sloopwerkzaamheden vier complexen', versie van 17 augustus 2021.

2 Plangebied en werkzaamheden

In deze quickscan zijn in totaal vier plangebieden (complexen) onderzocht. Op de foto's 1, 2 en 3 is een impressie van deze gebieden te zien. Informatie over de verschillende plangebieden is weergegeven in Tabel 1.

De werkzaamheden bestaan uit het slopen van de woningen in de plangebieden. Hierbij gaat het mogelijk ook om het verwijderen van de aanwezige bomen binnen de plangebieden. Er vinden geen werkzaamheden plaats aan oppervlaktewater. Op de percelen van de desbetreffende woningen zal na de sloopwerkzaamheden nieuwbouw gerealiseerd worden.

Tabel 1. Overzicht van de plangebieden met de bijhorende complexnummers, adressen en werkzaamheden.

Complexnr.	Plaatsnaam	Straatnaam	Nummers	Werkzaamheden
315444	JOURS	De Scharcamp	1 t/m 71 (oneven)	Sloop + nieuwbouw
		De Finne	11 t/m 17 (oneven)	Sloop + nieuwbouw
212121	HEERENVEEN	Azaleastraat	13 t/m 39 (oneven) & 59 t/m 67 (oneven)	Sloop + nieuwbouw
211070	JUBBEGA	Gentiaansingel	20/22, 24/26, 28/30, 32/34, 36/38	Sloop + nieuwbouw
211060	JUBBEGA	K. Molweg	4/6, 8/10, 12/14, 16/18	Sloop + nieuwbouw

3 Gebiedsbescherming en beoordeling

In Nederland zijn de meeste beschermde gebieden beschermd volgens de Wet natuurbescherming (Natura 2000) of regels omtrent het Natuurnetwerk Nederland (in Fryslân Ecologische Hoofdstructuur, EHS genoemd). Daarnaast kunnen gebieden ook worden beschermd vanwege hun natuurwaarden via verordeningen of het bestemmingsplan.

3.1 Natura 2000-gebied – Wet natuurbescherming

De Natura 2000-gebieden die in de omgeving van de plangebieden zijn gelegen, zijn *'Van Oordt's Mersken', 'Ijsselmeer', 'Sneekermeeergebied', 'Deelen', 'Rottige Meenthe & Brandemeer', 'Witte en Zwarte Brekken' en de 'Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving'*. Overige Natura 2000-gebieden liggen op aanzienlijk grotere afstanden van het plangebied, waardoor kan worden aangenomen dat de plannen geen invloed hebben op de aangewezen natuurwaarden daarvan.

De natuurwaarden waarvoor de Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied zijn aangewezen omvatten habitattypen (vegetatietypen), ongewervelden, vogelsoorten, vissen en overige soorten, namelijk Groenknolorchis, Noordse woelmuis en Meervleermuis. Gezien de grote afstand tussen het plangebied en Natura 2000-gebieden en de beperkte omvang van de werkzaamheden, die voor het grootste deel binnen stedelijk gebied worden uitgevoerd, zullen de beoogde werkzaamheden geen invloed hebben op bijna alle natuurwaarden waarvoor de Natura 2000-gebieden zijn aangewezen.

De enige soort waarvoor de Natura 2000-gebieden in de omgeving zijn aangewezen en waarvoor er een relevante ecologische relatie kan bestaan met het plangebied is de Meervleermuis. Het *'Ijsselmeer', 'Rottige Meenthe & Brandemeer' en de 'Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving'*, zijn aangewezen ter bescherming van de Meervleermuis. Meervleermuizen foerageren in Natura 2000-gebieden en hebben verblijfplaatsen daarbuiten. Er zijn verblijfplaatsen van de Meervleermuis bekend in Joure en Heerenveen, in de omgeving van de plangebieden 'complex 315444' en 'complex 212121'. Het gebouw biedt tevens mogelijkheden voor verblijfplaatsen van de Meervleermuis (zie paragraaf 4.5 voor meer details).

Om te bepalen of door uitvoering van de werkzaamheden negatieve effecten ontstaan op de instandhoudingsdoelen van de Meervleermuis, dient er nader onderzoek te worden uitgevoerd om te bepalen of in de complexen verblijfplaatsen van de Meervleermuis aanwezig zijn.

Stikstofdepositie

Een toename van de stikstofdepositie kan schadelijk zijn voor Natura 2000-gebieden die zijn aangewezen voor de bescherming van stikstofgevoelige habitattypen en soorten. Dan kan voor die activiteit een vergunning volgens de Wnb nodig zijn.

Bij de berekening van de toename in stikstofdepositie met behulp van AERIUS worden alleen effecten meegenomen die plaatsvinden binnen een straal van 25 kilometer rondom het plangebied. Er zijn stikstofgevoelige habitattypen aanwezig binnen deze straal. Deze bevinden zich in de Natura 2000-gebieden *'Van Oordt's Mersken', 'Ijsselmeer', 'Rottige Meenthe & Brandemeer' en de 'Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving'*.

Sinds 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn) van kracht. Daarin is een gedeeltelijke vrijstellingsregeling opgenomen, namelijk voor aangewezen bouw-, sloop- en

aanlegactiviteiten. Daardoor kan de extra stikstofdepositie daarvan worden vrijgesteld van een Natura 2000-vergunningsplicht.

Bij vrijgestelde activiteiten is het niet nodig om de verwachte extra stikstofdepositie nader te bepalen (zoals met een AERIUS-berekening). Deze vrijstelling geldt alleen tijdens de bouwfase. Structurele stikstofemissies tijdens de gebruiksfase zijn niet vrijgesteld.

Voor deze vrijstelling geldt de voorwaarde dat de activiteiten worden uitgevoerd met een minimale emissie van stikstofverbindingen. De initiatiefnemer moet bij het bevoegd gezag aantonen welke maatregelen daarvoor worden getroffen. Gegevens om dit aan te tonen, dienen te worden aangeleverd bij een bouw- of sloopmelding of bij het aanvragen van een omgevingsvergunning.

De beoogde werkzaamheden vallen wel onder bovengenoemde vrijstellingsregeling en de daaraan gekoppelde voorwaarden.

3.2 Overige vormen van gebiedsbescherming

Alle gebieden die rond de plangebieden liggen en aangewezen zijn in het kader van de EHS en/of de bescherming van foeragerende ganzen en eenden en/of weidevogels, liggen op relatief grote afstanden tot de plangebieden. Daardoor kunnen effecten op dergelijke gebieden worden uitgesloten, waardoor de geplande werkzaamheden bij geen van de plangebieden een conflict met de betreffende regelgevingen veroorzaken.

Conclusie gebiedsbescherming

Indien in de te slopen woningen van de complexen 315444 en 212121 verblijfplaatsen van de Meervleermuis aanwezig zijn, kan een negatief effect optreden op de instandhoudingsdoelen van deze soort in de Natura 2000-gebieden '*IJsselmeer*', '*Rottige Meenthe & Brandemeer*' en de '*Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving*', Om te bepalen of dit het geval is, dient nader onderzoek te worden uitgevoerd om te bepalen of in de complexen verblijfplaatsen van de Meervleermuis aanwezig zijn.

4 Soortbescherming en beoordeling

Soortbescherming is in Nederland sinds 1 januari 2017 vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Aan de Wet natuurbescherming zijn drie lijsten met soorten gekoppeld. Het gaat om artikel 3.1 waar soorten van de Vogelrichtlijn onder vallen, artikel 3.5 waar soorten van de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern en bijlage I bij het Verdrag van Bonn onder vallen en artikel 3.10 voor overige soorten. Soorten uit de eerste twee artikelen zijn daarmee Europees beschermd, terwijl soorten van artikel 3.10 nationaal beschermd zijn. Provincies hebben de mogelijkheid om voor soorten uit artikel 3.10 een vrijstelling te verlenen van enkele verbodsbepalingen. De Provincie Fryslân hanteert vanaf 1 januari 2017 een dergelijke lijst met (dier)soorten die een vrijstelling genieten bij o.a. ruimtelijke ontwikkeling.

Hieronder is beschreven welke beschermde soorten mogelijk in de plangebieden voorkomen en wat de consequenties daarvan zijn voor de beoogde ingrepen.

4.1 Algemeen

Op basis van de literatuurstudie en het veldbezoek is geconcludeerd dat het zeer onwaarschijnlijk is dat in de plangebieden wettelijk beschermde soorten uit de volgende soortgroepen voorkomen en/of worden beïnvloed door (de beoogde) ingreep:

- Ongewervelde diersoorten
- Vissen
- Reptielen

De redenen die aan deze conclusie ten grondslag liggen, zijn één of meer van de volgende:

- Het plangebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van deze soorten.
- Het plangebied en de directe omgeving daarvan vormen geen geschikt biotoop voor deze soorten.
- Uitstralende effecten van de ingreep reiken niet dermate ver buiten de begrenzing van het plangebied dat daardoor (mogelijk) leefgebied van deze soorten wordt beïnvloed.

De renovatiewerkzaamheden veroorzaken om deze redenen geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van ongewervelde diersoorten, vissen en reptielen.

4.2 Planten

Vanwege het ontbreken van de geschikte omstandigheden, worden in geen van de vier plangebieden beschermde plantensoorten verwacht. Daarom is op geen van de plangebieden een risico ten aanzien van beschermde planten aanwezig. Tijdens de veldbezoeken is daarnaast gelet op de aanwezigheid van muurplanten, zoals Muurvaren. Muurplanten vallen niet onder de beschermingsregimes van de Wet natuurbescherming, maar zijn wel karakteristiek. Standplaatsen voor muurplanten in stedelijk gebied worden door ruimtelijke ingrepen vaak bedreigd. Binnen geen van de plangebieden zijn muurplanten aangetroffen.

Conclusie planten

De uitvoering van de plannen veroorzaakt geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van planten.

4.3 Amfibieën

Uit verspreidingsgegevens van amfibieën blijkt dat in de directe omgeving van vrijwel alle plangebieden enkele algemeen voorkomende soorten voorkomen, zoals Gewone pad, Bruine kikker en/of Kleine watersalamander. Deze soorten zijn beschermd volgens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Mogelijk maakt een aantal van de plangebieden deel uit van het leefgebied van enkele van de bovengenoemde soorten. De kans daarop is echter klein, omdat binnen en nabij de meeste plangebieden geen voortplantingslocaties voor amfibieën beschikbaar zijn. Daarnaast is het onwaarschijnlijk dat de werkzaamheden invloed zullen hebben op deze voortplantingslocaties. Voor deze algemeen voorkomende amfibieënsoorten heeft provinciale staten van de provincie Fryslân bovendien vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming verleend voor projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling.

De plangebieden zijn niet geschikt voor overige amfibieënsoorten, zodat andere soorten hier ook niet worden verwacht.

Conclusie amfibieën

In geen van de plangebieden vormen amfibieën een risico ten aanzien van de Wet natuurbescherming.

4.4 Vogels

Broedvogels algemeen

Binnen de plangebieden zijn weinig of geen mogelijkheden voor vogels die in opgaande begroeiingen broeden, zoals Merel, Roodborst en Winterkoning. In een aantal gevallen is dat wel mogelijk. Het gaat hier bijvoorbeeld om vogels, die in bomen en struiken in tuinen kunnen broeden.

Alle in Nederland voorkomende vogelsoorten vallen onder de bescherming van artikel 3.1 Wnb. Bij werkzaamheden moet volgens de Wet natuurbescherming rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Wet natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is dat verstoord kan worden. Verstoring van nesten is niet toegestaan.

Ten aanzien van broedende vogels zijn er verschillende mogelijkheden om conflicten met de Wet natuurbescherming te voorkomen. Werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren is de meest zekere optie. Een alternatief is om werkzaamheden voor aanvang van het broedseizoen te beginnen, zodat broedpogingen in het werkgebied achterwege blijven door de verstoring tijdens de werkzaamheden. Er dient tevens te worden voorkomen dat tijdens werkzaamheden in het broedseizoen alsnog broedgevallen ontstaan die kunnen worden aangetast. Dit is mogelijk door geen geschikte plaatsen voor nesten te laten ontstaan, door bijvoorbeeld bouw materiaal goed af te dekken en kap- en snoeiafval tijdig te verwijderen. Mochten er toch vogels tot broeden komen en door de werkzaamheden worden verstoord, dan ontstaat er een conflict met de Wet natuurbescherming en moeten de versturende

werkzaamheden gestaakt worden tot na de broedperiode van de betreffende soort(en). De meeste vogelsoorten broeden binnen de periode van half maart tot half juli.

Jaarrond beschermde nestplaatsen

Buiten het broedseizoen vallen de meeste nestplaatsen niet onder de bescherming van de Wet natuurbescherming, maar een aantal vogelsoorten maakt gedurende het gehele jaar gebruik van de nestplaats of keert bijvoorbeeld jaarlijks terug op dezelfde plaats. Hun nesten en de functionele leefomgeving daarvan worden daarom het gehele jaar beschermd. In augustus 2009 is onder de Flora- en faunawet een indicatieve lijst opgesteld van soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen. Deze lijst is per 1 januari 2017 onveranderd overgenomen in het kader van de handelingspraktijk rond de Wet natuurbescherming. In stedelijke omgeving gaat het hierbij vrijwel uitsluitend om Huismus en Gierzwaluw.

Er zijn tijdens het veldbezoek in alle vier de plangebieden aanwijzingen aangetroffen dat in het plangebied (potentiële) nestplaatsen van Huismus en Gierzwaluw aanwezig zijn (zie tabel 2). De beoogde werkzaamheden kunnen daardoor negatieve effecten veroorzaken op de functionaliteit van mogelijk aanwezige jaarrond beschermde nestplaatsen in deze plangebieden. Volgens de Wet natuurbescherming is een aantasting van dergelijke verblijfplaatsen niet zonder ontheffing toegestaan.

Aan sommige woningen in de plangebieden bestaat door de aanwezigheid van enkele scheve dakpannen (in combinatie met een voldoende steile dakhelling) de mogelijkheid voor nestplaatsen van gierzwaluwen onder de dakpannen. Verdere indicatoren van mogelijke nestplaatsen die zijn waargenomen bij de vier complexen zijn: ruimtes tussen dakpan en dakbeschot, ruimtes onder de nokpannen, niet goed aansluitende loodslabben en overhangende dakpannen op de kopgevels.

Door het slopen van de complexen is het mogelijk dat aanwezige nestplaatsen van zowel gierzwaluwen als huismussen verdwijnen in het proces. In dat geval is er een conflict met de Wet natuurbescherming. Om deze reden is bij deze woningen vooraf onderzoek nodig naar nestplaatsen van gierzwaluw en huismussen, zodat kan worden bepaald hoe de plannen zich verhouden tot de Wet natuurbescherming.

Conclusie vogels

De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van vogels, mits wordt voorkomen dat broedende vogels en hun nesten worden verstoord. Hierboven is beschreven hoe aan deze voorwaarde kan worden voldaan.

Ten aanzien van jaarrond beschermde nestplaatsen van Huismus en Gierzwaluw dient in alle vier de plangebieden nader onderzoek plaats te vinden, om vast te stellen of er een conflict met de Wet natuurbescherming kan plaatsvinden betreft jaarrond beschermde nestplaatsen (zie Tabel 2).

4.5 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn beschermd onder artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Hierdoor gelden voor deze soorten striktere beoordelingscriteria bij ontheffingsaanvragen dan bij de meeste andere beschermde zoogdiersoorten.

In de omgeving van alle plangebieden komt een aantal vleermuissoorten voor waaronder Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis en

Meervleermuis. Voor vleermuizen zijn drie onderdelen van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn voor de functionaliteit van het leefgebied. Deze zijn verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes.

Verblijfplaatsen

In de zomerperiode hebben vleermuizen in Nederland hun verblijfplaatsen voornamelijk in gebouwen en bomen. Tijdens de winter verblijven zij onder andere in gebouwen, bomen, bunkers en kelders.

In alle vier de plangebieden bevinden zich mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen, daarom is aanvullend onderzoek naar deze verblijfplaatsen nodig om vast te stellen of er een conflict met de Wet natuurbescherming kan plaatsvinden. Volgens de Wet natuurbescherming is een aantasting van dergelijke verblijfplaatsen niet zonder ontheffing toegestaan.

Tijdens het veldonderzoek zijn er diverse mogelijkheden voor vleermuizen aangetroffen. Bij alle vier de complexen beschikken de gebouwen over spouwmuren. De daken van de vier complexen bevatten diverse mogelijke toegangen tot deze spouwmuren en/of onder het dak, onder andere via scheve dakpannen en nokpannen, ruimtes tussen dakpan en dakbeschoot en niet goed aansluitende loodslabben. Bij de K. Molweg in Jubbega en het complex in Joure zijn dakramen waargenomen met ruimte rondom voor vleermuizen om onder de dakpannen te kruipen. Tot slot zijn bij beide complexen in Jubbega (K. Molweg en Gentiaansingel) de gebouwen voorzien van speciale ingebouwde vleermuisstenen. Er kan niet worden uitgesloten dat er vleermuizen gebruik maken van deze voorziening.

Het doden van vleermuizen en het aantasten van hun verblijfplaatsen is niet toegestaan volgens de Wet natuurbescherming. Om vast te stellen of er een conflict met de Wet natuurbescherming kan plaatsvinden is daarom vooraf aan de werkzaamheden aanvullend onderzoek nodig naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen.

Vliegroutes

Bij verplaatsingen tussen verblijfplaats en foerageergebied maken vleermuizen gebruik van doorgaande lijnvormige landschapselementen om zich te oriënteren. In een bebouwde omgeving zijn dat het wegenpatroon, de bomenrijen en de gevels van gebouwen. Bomen binnen de plangebieden die mogelijk gekapt worden, maken geen onderdeel uit van lijnvormige landschapselementen. Door werkzaamheden aan woningen zullen geen wezenlijke wijzigingen optreden van de huidige lijnvormige landschapselementen. Daardoor blijven deze meestal geschikt als (delen van) een eventuele vliegroute van vleermuizen. Om deze redenen mag worden geconcludeerd dat de functionaliteit van de in de omgeving aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen ten aanzien van vliegroutes blijft gewaarborgd.

Foerageergebied

De meeste plangebieden en de directe omgeving ervan kunnen deel uitmaken van het foerageergebied van enkele van de bovengenoemde vleermuissoorten. Om deze reden mag worden geconcludeerd, dat de functionaliteit van de eventueel in de omgeving aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen ten aanzien van foerageergebied in geen van de plangebieden achteruit zal gaan.

Conclusie vleermuizen

Op basis van het bovenstaande wordt geconcludeerd, dat de sloopwerkzaamheden aan alle vier de complexen conflicten kunnen veroorzaken met de Wet natuurbescherming ten aanzien van

verblijfplaatsen vleermuizen in gebouwen. Om die reden is vervolgonderzoek naar de verblijfplaatsen van vleermuizen bij alle vier de complexen noodzakelijk.

4.6 Overige zoogdieren (exclusief vleermuizen)

Overige zoogdiersoorten artikel 3.5 Wnb (exclusief vleermuizen)

In de omgeving van de plangebieden komen zoogdiersoorten beschermd volgens artikel 3.5 Wnb voor. Het gaat daarbij om de Noordse woelmuis en de Otter. Binnen geen van de plangebieden is echter geschikt leefgebied voor deze soorten aanwezig. De beoogde werkzaamheden veroorzaken daarom geen conflict met artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming ten aanzien van overige zoogdiersoorten.

Overige zoogdiersoorten artikel 3.10 Wnb (vrijgesteld)

Uit verspreidingsgegevens van zoogdieren blijkt dat in de omgeving van vrijwel alle plangebieden een aantal (redelijk) algemeen voorkomende zoogdiersoorten voorkomt die staan vermeld in de bijlage bij artikel 3.10 Wnb. Het betreft soorten zoals Egel, verschillende (spits)muisensoorten en Steenmarter (NDFF, [REDACTED] 2012). Voor enkele van deze soorten kunnen de meeste plangebieden deel uitmaken van het leefgebied. Provinciale Staten van Friesland heeft vrijstelling van de Wnb verleend voor bovenstaande soorten bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling.

Overige zoogdiersoorten artikel 3.10 Wnb (niet vrijgesteld)

Volgens de brongegevens komen in de omgeving van enkele plangebieden een aantal zoogdiersoorten beschermd volgens artikel 3.10 Wnb voor, waarvoor geen vrijstelling is verleend. Dit zijn bijvoorbeeld de Das en de Boomarter. Omdat geschikte biotopen voor dergelijke soorten in de plangebieden ontbreken, of de genoemde werkzaamheden geen invloed op de dieren uitoefenen, hebben de werkzaamheden in geen van de plangebieden invloed op de leefgebieden van dergelijke soorten.

Conclusie overige zoogdiersoorten

De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van overige zoogdiersoorten (exclusief vleermuizen).

5 Conclusie

In Tabel 2 zijn de resultaten van de quickscan betreffende de relevante soorten en soortgroepen samengevat. Per complex is te zien welke soorten en soortgroepen er verwacht worden. Er is weergegeven welke beschermde natuurwaarden in de omgeving voorkomen, welke mogelijk in het plangebied voorkomen en welke kunnen worden beïnvloed door de uitvoering van de plannen. De risico's ten aanzien van de Wet natuurbescherming zijn rood gearceerd.

Relevant voor onderhavige quickscan zijn de natuurwaarden die mogelijk in het plangebied voorkomen en/of kunnen worden beïnvloed door de beoogde werkzaamheden. Op die natuurwaarden wordt daarom nader ingegaan. Niet relevant zijn soorten die niet in de omgeving en niet in het plangebied voorkomen of waarbij bij voorbaat al vaststaat dat er geen negatieve effecten zijn te verwachten. Niet relevant zijn tevens beschermde gebieden die geen ecologische relatie met het plangebied hebben.

Tabel 2. Overzicht relevante soorten en soortgroepen en de verwachte negatieve effecten per complex.

		Verband met N2000 (Meervleermuis)	Amfibieën	Zoogdieren	Vogels algemeen	Huismus jaarrond	Gierzwaluw jaarrond	Vleermuis foerageergebied	Vleermuis vliegrouwe	Vleermuis verblijf
Complex	Straatnaam + Plaatsnaam									
315444	De Scharcamp/De Finne, Joure	zkbw	ovf	ovf	ovfB	B	B	f	o	zkb
212121	Azaleastraat, Heerenveen	zkbw	ovf	ovf	ovfB	B	B	f	o	zkb
211060	K. Molweg, Jubbega	-	ovf	ovf	ovfB	B	B	o	o	zkb
211070	Gentiaansingel, Jubbega	-	ovf	ovf	ovfB	B	B	o	o	zkb

Verklaring codering:

o: omgeving, v: verblijfplaats,

f: foerageergebied, B: mogelijk broedend

z: zomerverblijf, k: kraamverblijf,

b: balts/paarverblijf, w: winterverblijf

5.1 Conclusie complex 315444 en 212121

Onderstaande conclusie is van toepassing op twee van de vier complexen. Op basis van de voorgaande hoofdstukken, en zoals is samengevat in bovenstaande tabel, kunnen voor de plangebieden de onderstaande conclusies ten aanzien van de ecologische wet- en regelgeving (Wet natuurbescherming en overige gebiedsbescherming) worden getrokken:

Gebiedsbescherming

Natura 2000

De beoogde werkzaamheden veroorzaken mogelijk een conflict met de Wnb ten aanzien van Natura 2000-gebieden. Een aantal nabijgelegen Natura 2000-gebieden is aangewezen voor de habitatrichtlijnsoort Meervleermuis. In de nabije omgeving van complex 315444 en complex 212121 zijn verblijfplaatsen van Meervleermuis bekend. Indien in de gebouwen binnen het complex verblijfplaatsen van de Meervleermuis aanwezig zijn kan er een negatief effect optreden

op het instandhoudingsdoel van de Meervleermuis in de Natura 2000-gebieden. Om te bepalen of dit het geval is, dient nader onderzoek te worden uitgevoerd om te bepalen of er in de woningen verblijfplaatsen van de Meervleermuis aanwezig zijn.

Overige vormen van gebiedsbescherming

De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen conflict met de wet- en regelgeving ten aanzien van Natuurnetwerk Nederland, Ganzenfoerageergebied en Weidevogelkansgebied.

Soortbescherming

Broedvogels algemeen

De beoogde werkzaamheden veroorzaken een conflict met de Wnb wanneer broedende vogels en hun nesten worden verstoord. Maatregelen om dit te voorkomen zijn in §4.4 beschreven.

Jaarrond beschermde nesten van vogels

De beoogde werkzaamheden veroorzaken een conflict met de Wnb wanneer mogelijk aanwezige nestplaatsen van Huismus en Gierzwaluw verloren gaan. Er is aanvullend veldonderzoek nodig om te bepalen of daarvan sprake is.

Vleermuizen

De beoogde werkzaamheden veroorzaken een conflict met de Wnb wanneer er verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan. Er is aanvullend veldonderzoek nodig om te bepalen of daarvan sprake is.

Overige beschermde soorten

Door uitvoering van de plannen zal geen conflict met de Wet natuurbescherming ontstaan ten aanzien van overige beschermde soorten. Wel dient ten aanzien van vrijgestelde amfibieën en zoogdiersoorten de zorgplicht in acht genomen te worden, door de dieren de gelegenheid te geven het plangebied te verlaten.

5.2 Conclusie complex 211060 en 211070

Onderstaande conclusie is van toepassing op twee van de vier complexen. Op basis van de voorgaande hoofdstukken kunnen voor de plangebieden de onderstaande conclusies ten aanzien van de ecologische wet- en regelgeving (Wet natuurbescherming en overige gebiedsbescherming) worden getrokken. Deze conclusies zijn tevens samengevat in Tabel 2.

Gebiedsbescherming

Natura 2000

De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen conflict met de Wnb ten aanzien van Natura 2000-gebied.

Overige vormen van gebiedsbescherming

De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen conflict met de wet- en regelgeving ten aanzien van Natuurnetwerk Nederland, Ganzenfoerageergebied en Weidevogelkansgebied.

Soortbescherming

Broedvogels algemeen

De beoogde werkzaamheden veroorzaken een conflict met de Wnb wanneer broedende vogels en hun nesten worden verstoord. Maatregelen om dit te voorkomen zijn in §4.4 beschreven.

Jaarrond beschermde nesten van vogels

De beoogde werkzaamheden veroorzaken een conflict met de Wnb wanneer mogelijk aanwezige nestplaatsen van Huismus en Gierzwaluw verloren gaan. Er is aanvullend veldonderzoek nodig om te bepalen of daarvan sprake is.

Vleermuizen

De beoogde werkzaamheden veroorzaken een conflict met de Wnb wanneer er verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan. Er is aanvullend veldonderzoek nodig om te bepalen of daarvan sprake is.

Overige beschermde soorten

Door uitvoering van de plannen zal geen conflict met de Wet natuurbescherming ontstaan ten aanzien van overige beschermde soorten. Wel dient ten aanzien van vrijgestelde amfibieën en zoogdiersoorten de zorgplicht in acht genomen te worden, door de dieren de gelegenheid te geven het plangebied te verlaten.

6 Literatuur

De bureaustudie is uitgevoerd met gebruikmaking van de volgende bronnen:

- [REDACTED] 2012. Werkatlas zoogdieren provincie Fryslân. Provincie Fryslân, Leeuwarden.
- [REDACTED] 2019. Waarnemingenoverzicht 2017-2018. Bijlage bij RAVON 73, jaargang 21 (2).

Websites:

NDFF

www.natura2000.nl